

якого посередника працювати бухгалтеру на ПЕОМ, що підвищує надійність інформації після обробки її, зменшує кількість помилок. Майже повністю виключається ручна праця бухгалтера при обробці первинних документів і формуванні облікових машинограм. АРМ збільшує продуктивність праці бухгалтера, підвищує її якість.

Список використаної літератури:

1. Гринберг А.С. Информационные технологии управления / Гринберг А.С., Горбачев Н.Н., Бондаренко А.С. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 479 с.
2. Клименко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку: [навч. посіб.] / О.В. Клименко. – К: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
3. Писаревська Т.А. Інформаційні системи обліку та аудиту: [навч. посіб.] / Т.А. Писаревська. – К.: КНЕУ, 2004. – 369 с.
4. Плескач В.Л. Інформаційні технології та системи: [підруч.] / Плескач В.Л., Рогушина Ю.В., Кустова Н.П. – К.: Книга, 2004. – 520 с.
5. Подольский В.И. Информационные системы бухгалтерского учета / В.И. Подольский, Н.И. Уринцов, Н.С. Щербакова; под ред. В.И. Подольского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005, – 255 с.

*Кайзер З.З., магістрант ТНЕУ,
науковий керівник: к.е.н., доцент Михайлишин Н.П..*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

Управління оборотними активами підприємства дозволяє регулювати необхідну їх величину для досягнення безперервності його поточної діяльності і виконання виробничої програми. Нестача оборотних активів призводить до зриву виробничої програми, затримки різного роду виплат, а надлишок оборотних активів, і, в першу чергу, виробничих запасів, призводить до відволікання коштів із обігу, "заморожування" фінансових ресурсів, зростання дебіторської заборгованості.

Управління оборотними активами полягає в пошуку ефективних форм їх фінансування, оптимізації обсягу, удосконаленні структури, в досягненні бажаного рівня ліквідності, у підвищенні ефективності використання.

Традиційно управління оборотними активами проводиться за двома напрямками: формування необхідного рівня окремих видів оборотних активів і визначення їх суми в цілому та формування структури джерел фінансування цих активів. Кожен з цих етапів на підприємстві передбачає обґрунтування прийнятих обсягів оборотних активів, кожної їх складової та найбільш раціональної стратегії фінансування. В економічній літературі виділяються в основному чотири підходи до фінансування оборотних активів: ідеальний, агресивний,

консервативний, компромісний [2, С. 38-39]. Характеристика підходів до фінансування оборотних активів наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика підходів до фінансування оборотних активів

Сутність		Ступінь ризику	Вплив на обсяги оборотних активів	Практичне використання	
1	2	3	4	5	
Підходи до фінансування оборотних активів	Ідеальний	1. Довгострокові зобов'язання є джерелами покриття необоротних активів. 2. Оборотні активи дорівнюють поточним зобов'язанням. 3. Чисті оборотні активи дорівнюють нулю.	Найбільш ризикова з позиції ліквідності	Характеризується постійними обсягами запасів, грошових коштів, поточних фінансових інвестицій, дебіторської заборгованості	На практиці майже не використовується
	Агресивний	1. Довгострокові зобов'язання є джерелами покриття необоротних активів та постійної частини оборотних активів. 2. Чисті оборотні активи дорівнюють постійній частині оборотних активів.	Досить ризикова з позиції ліквідності та має високий ризик порушення безперервності виробництва	Характеризується створенням лише мінімально необхідних обсягів запасів, грошових коштів, проведенням жорсткої кредитної політики, а тому призводить до фінансових витрат через зниження обсягів реалізації	Використовується рідко
	Консервативний	1. Довгострокові зобов'язання є джерелами покриття необоротних та оборотних активів. 2. Чисті оборотні активи дорівнюють оборотним активам.	Відсутній ризик втрати ліквідності та майже немає ризику порушення безперервності виробництва	Характеризується створенням значних резервів запасів, грошових коштів, проведенням ліберальної кредитної політики, а тому знижує ефективність використання оборотних активів	Носить штучний характер
	Компромісний	1. Довгострокові зобов'язання є джерелами покриття необоротних активів, постійної частини оборотних активів та приблизно половини змінної частини оборотних активів. 2. Чисті оборотні активи дорівнюють сумі постійної частини оборотних активів та половині змінної частини оборотних активів.	Низький рівень втрати ліквідності та низький ризик порушення безперервності виробництва	Характеризується тим, що в окремі періоди підприємство може мати надлишкові обсяги запасів, грошових коштів.	Зустрічається часто

Система управління оборотними активами вимагає звернути увагу на управління окремими її елементами, які можна поділити на три групи: грошові кошти, запаси, дебіторська заборгованість.

У ході управління грошовими коштами слід оптимізувати грошовий оборот підприємства шляхом виключення зайвих платежів за сировину, матеріали на основі їх більш економного та раціонального використання; придбання основних засобів на правах оренди та лізингу; купівля товарно-матеріальних цінностей на умовах відстрочки платежу; пролонгацією кредитів та перенесенням строку окремих платежів за домовленістю з постачальниками.

Прискорення оборотності грошових коштів можна досягнути за рахунок зменшення тривалості операційного та фінансового циклів; зменшення обсягів готівкових розрахунків; скорочення питомої ваги тих форм розрахунків з постачальниками, які потребують тимчасового резервування грошових коштів на банківських рахунках [4].

Основна мета управління запасами полягає у підтриманні оптимальної кількості і видів ресурсів, необхідних для реалізації стратегічного плану підприємства. Для цього потрібно вирішити такі завдання: здійснювати облік поточного рівня запасу на складі, визначати розмір замовлення і інтервал між замовленнями.

Найпоширенішими системами управління запасами є: система управління з фіксованим розміром замовлення; система з постійним рівнем запасів; система зі встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня; система «мінімум-максимум»; система «точно в строк»; різновиди системи «канбан» [3].

Одним з найважливіших питань управління оборотним капіталом є оцінка реального стану дебіторської заборгованості, тобто оцінка вірогідності безнадійних боргів, яку здійснюють окремо за групами дебіторської заборгованості. При управлінні дебіторською заборгованістю необхідно контролювати стан розрахунків з покупцями за простроченою заборгованістю; орієнтуватися на більше число покупців, щоб знизити ризик несплати одним або декількома основними покупцями; стежити за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості; надавати знижки при достроковій оплаті [1, С. 40].

Таким чином, управління оборотними активами дозволить підвищити ефективність їх використання та досягнути високого рівня платоспроможності і ліквідності підприємства.

Список використаної літератури:

1. Бондаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств / О.С.Бондаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – №4. – С. 40-44
2. Бондаренко О.С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці господарювання / О.С.Бондаренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – №18.- С.36-39
3. Внутрішній економічний механізм підприємства: навчальний посібник / В.М. Гончаров, Н.В. Касьянова, Н.В. Вецепура, Д.В. Солоха та ін. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2007. – 284 с.
4. Фінансовий менеджмент: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.